

Dự án Nhà máy điện hạt nhân Ninh Thuận 1 và Ninh Thuận 2: Vẫn đảm bảo tiến độ nhưng nhiều vướng mắc cần tháo gỡ kịp thời

15:54 31/10/2025

Trong họp báo Quý III của UBND tỉnh Khánh Hòa, Theo trả lời của Sở Công thương: Đến tháng 10/2025, tình hình triển khai Dự án Nhà máy điện Hạt nhân Ninh Thuận 1 và Ninh Thuận 2 vẫn đảm bảo tiến độ, nhưng quá trình thực hiện có một số vướng mắc cần được các cơ quan chức năng sớm giải quyết tháo gỡ.

Thực hiện Nghị quyết số 174/2024/QH14 ngày 30/11/2024 của Quốc hội về tiếp tục thực hiện chủ trương đầu tư Dự án điện hạt nhân; Nghị quyết số 189/2025/QH15 ngày 19/02/2025 của Quốc hội về một số cơ chế, chính sách đặc biệt đầu tư xây dựng dự án điện hạt nhân; văn bản số 381/TTg-CN ngày 01/4/2025 của Thủ tướng Chính phủ về việc giao chủ đầu tư thực hiện các dự án điện hạt nhân Ninh Thuận 1 và Ninh Thuận 2; Nghị quyết số 249/NQ-CP ngày 22/8/2025 của Chính phủ ban hành Kế hoạch thực triển khai Nghị quyết số 189/2025/QH15 ngày 19/02/2025 của Quốc hội. Trên cơ sở rà soát nhiệm vụ liên quan được Thủ tướng Chính phủ giao, UBND tỉnh đã báo cáo Thủ tướng Chính phủ về tình hình thực hiện Dự án đến thời điểm hiện nay như sau:

Các công việc đã và đang triển khai của tỉnh

Với quyết tâm hoàn thành Dự án điện hạt nhân trong 5 năm theo chỉ đạo của Trung ương, Tỉnh ủy đã ban hành Nghị quyết số 34-NQ/TU, UBND tỉnh kiện toàn Ban Chỉ đạo cấp tỉnh, ban hành quy chế hoạt động; triển khai đồng bộ các nội dung liên quan để tái khởi động dự án Nhà máy điện hạt nhân 1 và 2.

Về cơ chế đặc thù: Căn cứ Nghị quyết số 189/2025/QH15 ngày 19/02/2025 của Quốc hội, Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành Nghị quyết số 13/2025/NQ-HĐND ngày 26/6/2025 về quy định cơ chế, chính sách đặc thù về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất thực hiện dự án điện hạt nhân.

Về nguồn lực: Ngày 19/7/2025, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1566/QĐ-TTg phân bổ 3.236 tỷ đồng cho tỉnh Khánh Hòa để thực hiện dự án di

dân, tái định cư, giải phóng mặt bằng. Qua rà soát, UBND tỉnh tiếp tục đề nghị Bộ Tài chính xem xét, bố trí số kinh phí còn lại là 9.156 tỷ đồng từ ngân sách TW phân bổ trong năm 2025 để thực hiện dự án Di dân tái định cư. Công tác giải phóng mặt bằng đến nay:

Theo Quyết định số 794/QĐ-TTg ngày 08/6/2015 của Thủ tướng Chính phủ): Tổng diện tích thu hồi là 1.279,52ha/1.288 hộ, với tổng số 4.911 nhân khẩu; trong đó: Tổng diện tích 02 nhà máy 998,01ha (nhà máy 1 là 544,1ha và nhà máy 2 là 453,91 ha); tổng diện tích 02 Khu tái định cư nhà máy 85,65 ha, Khu dân cư chính trang 13,4ha, khu nghĩa trang 22,27ha, khu trạm bơm 0,59ha, Khu tái định canh 159,6ha.

Theo thực tế, Tổng diện tích thuộc diện thu hồi của 02 dự án của xã cung cấp hiện nay là 1.129,14 ha/1.713 hộ, với tổng số 5.229 nhân khẩu (trong đó, tổng diện tích 02 nhà máy 853,87 ha (nhà máy 1 là 449,37 ha và nhà máy 2 là 404,5 ha); tổng diện tích 02 Khu tái định cư nhà máy 119,24 ha, Khu DC chính trang 7,4ha, khu nghĩa trang 22,27ha, khu trạm bơm 0,59ha, Khu tái định canh 159,6ha), cụ thể:

Dự án Nhà máy điện hạt nhân 1 (Khu nhà máy: 449,37 ha/829 hộ và 06 tổ chức; Khu Tái định cư: 64,85 ha/89 hộ và 02 tổ chức). Công tác kiểm kê đã hoàn thành 100% tại khu nhà máy và khu tái định cư. Đã xác minh 106 trường hợp ở khu vực nhà máy. Đã niêm yết phương án bồi thường cho 72 trường hợp tại khu tái định cư và dự kiến sẽ niêm yết phương án bồi thường cho khu nhà máy trong tháng 9/2025.

Dự án Nhà máy điện hạt nhân 2 (Khu nhà máy: 404,5 ha/534 hộ; Khu tái định cư: 54,4 ha/202 hộ; Khu chính trang khu dân cư hiện hữu: 7,4ha/57 hộ). Công tác kiểm kê đã hoàn thành 100% tại khu nhà máy, khu tái định cư và khu vực chính trang. Tại khu vực Nhà máy đã xác định nguồn gốc đất cho 209 hộ/52,3 ha và niêm yết phương án bồi thường, hỗ trợ tái định cư cho 72 hộ/18,22 ha với tổng số tiền 160,7 tỷ đồng; niêm yết phương án bồi thường, hỗ trợ di dời cho 2895 ngôi mộ. Khu tái định cư: Hiện nay đang lấy ý kiến cộng đồng dân cư, chính quyền địa phương về vị trí xây dựng theo hướng dẫn tại Công văn số 902/BKHCNVNLT ngày 17/4/2025 của Bộ Khoa học và Công nghệ.

Khó khăn trong quá trình thực hiện công tác Giải phóng mặt bằng, di dân, tái định cư

Cơ sở pháp lý để thực hiện Dự án thành phần di dân tái định cư, giải phóng mặt bằng nhà máy điện hạt nhân 1 và 2

Ngày 25/11/2009, Quốc hội Khóa XII đã ban hành Nghị quyết số 41/2009/QH12 về chủ trương đầu tư Dự án điện hạt nhân Ninh Thuận; ngày 22/11/2016, Quốc hội Khóa XIV đã ban hành Nghị quyết số 31/2016/QH14 dừng thực hiện chủ trương đầu tư Dự án điện hạt nhân Ninh Thuận; ngày 30/11/2024, Quốc hội Khóa XV ban hành Nghị quyết số 174/2024/QH15 tiếp tục thực hiện chủ trương đầu tư Dự án điện hạt nhân Ninh Thuận.

Theo Nghị quyết số 41/2009/QH12 của Quốc hội về chủ trương đầu tư Dự án điện hạt nhân, *một số nội dung quy định tại Nghị quyết này hiện nay đã không còn phù hợp như: Tổng mức đầu tư, thời gian và lộ trình thực hiện...; cần thiết phải thực hiện điều chỉnh làm cơ sở pháp lý để triển khai các bước tiếp theo theo đúng quy định pháp luật.*

Quyết định 794/QĐ-TTg ngày 08/6/2015 về dự án di dân, tái định cư cũng cần được điều chỉnh vì quy mô khu tái định cư thực tế hiện nay cũng đã thay đổi (*Khu tái định cư Nhà máy điện hạt nhân 1 tăng 26,55ha; Khu tái định cư Nhà máy điện hạt nhân 2 tăng 9,4ha.*)

Về ranh giới giải phóng mặt bằng dự án điện hạt nhân: Có sự khác biệt giữa các quy định hiện hành, cụ thể, Quyết định số 6070/QĐ-BCT của Bộ trưởng Bộ Công Thương xác định vùng cách ly là 500m tính từ hàng rào nhà máy, trong khi Thông tư số 13/2009/TT-BKHCN và văn bản của Bộ Khoa học và Công nghệ lại xác định khu vực cấm dân cư là khu vực cách hàng rào nhà máy tối thiểu 1 km, điều này sẽ ảnh hưởng rất lớn đến Dự án di dân, tái định cư. Trong khi đó, hiện nay các cơ quan chức năng của tỉnh căn cứ Quyết định số 794/QĐ-TTg và Quyết định 6070/QĐ-BCT đang thực hiện công tác giải phóng mặt bằng di dân tái định cư phục vụ các nhà máy điện hạt nhân 1 và 2 theo khoảng cách quy định này. Mặt khác căn cứ theo khuyến cáo của Bộ Khoa học và Công nghệ (*vùng bảo vệ khẩn cấp- PAZ (3-5 km)*) chỉ cho phép dân số phát triển tự nhiên, hạn chế trường học, bệnh viện, khu vui chơi đông người. Vì vậy hiện nay UBND tỉnh đang chỉ đạo nghiên cứu thêm các phương án bố trí khu tái định cư để phù hợp với khuyến cáo nêu trên.

Để tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, đẩy nhanh tiến độ giải phóng mặt bằng Dự án điện hạt nhân 1 và 2 bàn giao mặt bằng cho các chủ đầu tư trước 31/12/2025 theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ. UBND tỉnh đã có nhiều văn bản kiến nghị Ban Chỉ đạo quốc gia, Thủ tướng Chính phủ và các Bộ, ngành. Đồng thời, UBND tỉnh đã tổ chức 2 buổi làm việc (22/5/2025 và 23/6/2025) với các cơ quan Trung ương (có sự tham dự của Ủy ban KH-CN&MT Quốc hội, Văn phòng Chính phủ, các Bộ: Công Thương, Tài chính, NN&MT, Tư pháp, KH&CN, EVN, PVN). Trên cơ sở đó, UBND tỉnh đã đưa ra một số đề xuất, kiến nghị đối với

Thủ tướng Chính phủ và Quốc hội, cụ thể như sau:

Kiến nghị thuộc thẩm quyền Quốc hội:

Kiến nghị Thủ tướng Chính phủ trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho phép tách nội dung bồi thường, hỗ trợ, tái định cư, giải phóng mặt bằng thành dự án độc lập và giao cho tỉnh Khánh Hòa tổ chức thực hiện theo thẩm quyền và quy định của pháp luật, theo quy định tại Nghị quyết 206/2025/NQ15 ngày 24/6/2025 của Quốc hội, để địa phương chủ động thực hiện, không phải chờ xong thủ tục điều chỉnh chủ trương và dự án theo đề xuất mới của EVN, PVN.

Để thuận tiện trong công tác triển khai đầu tư xây dựng dự án Nhà máy điện hạt nhân 1 và 2; các dự án thành phần và một số cơ chế, chính sách đặc biệt áp dụng cho tỉnh Ninh Thuận (trước đây), *kiến nghị Thủ tướng Chính phủ báo cáo Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho phép tỉnh Khánh Hòa được phép tiếp tục thực hiện các cơ chế, chính sách đặc biệt trong Nghị quyết số 189/2025/QH15 sau khi sáp nhập đơn vị hành chính cấp tỉnh.*

Ông Trinh Minh Hoàng- Phó Chủ tịch UBND tỉnh Khánh Hòa xuống gặp gỡ làm việc với người dân bị ảnh hưởng dự án (Ảnh: TL)

Kiến nghị thuộc thẩm quyền Chính phủ và các Bộ, cơ quan trung ương:

Kiến nghị Thủ tướng Chính phủ: Chỉ đạo các chủ đầu tư (EVN và PVN) sớm báo cáo về việc điều chỉnh chủ trương đầu tư dự án *Nhà máy điện hạt nhân 1 và 2* để tạo cơ sở pháp lý cho việc thu hồi đất. Chỉ đạo Bộ Tài chính sớm bố trí nguồn ngân sách trung ương (ngoài kế hoạch đầu tư công của tỉnh) với số còn lại là 9.156 tỷ đồng để triển khai thực hiện Dự án di dân, tái định cư của các dự án nhà máy điện hạt nhân. Xem xét, ban hành Quyết định bãi bỏ Quyết định số 1504/QĐ-TTg ngày 28/8/2013 về cơ chế, chính sách bồi thường, hỗ trợ di dân,

tái định cư Dự án điện hạt nhân. Chỉ đạo Bộ Khoa học và Công nghệ sớm sửa đổi, bổ sung Thông tư số 13/2009/TT-BKHCHN của Bộ Khoa học và Công nghệ nhằm tạo cơ sở pháp lý, hướng dẫn địa phương xác định khoảng cách an toàn để triển khai thực hiện công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng, di dân, tái định cư .

Trần Minh Ngọc